



2016: Den perfekta stormen

En sammanfattning av trendföreläsningen "What's on 2016"

December 2015

KAIROS
FUTURE

Disruption

Med en värld i kaos kommer nationer, företag och individer att ägna 2016 åt självrannsakan, omprövning, nya lösningar och jakten på frälsning. Att världen är upp- och ned är uppenbart för var och en som följer nyhetsflödet. Inget är som förr, det finns inte längre några enkla och begripliga svar. Terroristgrupper utropar nya nationer och förklarar krig inte bara mot trosfränder med en annan twist utan mot hela världen. Världens största taxibolag har inga bilar, de största hotellkedjorna saknar egna rum, teleoperatörerna har inga telenät och de största mjukvaruföretagen producerar bara en bråkdel av all den mjukvara de säljer. Tidigare hånade kryptovalutor som Bitcoin ses av allt fler, nationer såväl som finansbolag, bilföretag och IT-bolag som världens räddning. Robotar får huvudrollen som robotar i nya spelfilmer. Sexrobotar med konversationsförmåga säljs för 60 000 kronor.

Så vad ska vi göra? Söka vägar ut ur den perfekta stormen, och lösningar på andra sidan av den. Som så ofta för kommer dessa lösningar lika mycket från det förflutna som från framtiden.



Rotation

Trend 1: Ny ekonomi

Det mest förbjudna har i decennier varit att starta sedelpressarna av rädslan för inflation. Men med en ekonomi som inte längre betar sig som den ska börjar vi ompröva allt, från faran med sedelpressar till nya globala digitala valutor. På samma sätt som efter 30-talets kriser, söker vi nu nya lösningar som kan lägga grunden för en tillväxtväg, lik det Bretton-Wood-system som lade grunden för 50- och 60-talens långa vår. Frågan är vad den denna gång ska innehålla.

Trend 2: Nya horisonter

Efter kris kommer omprövning och nya horisonter, där politikens fokus förskjuts från dagspolitik till stora tag och ideologi och princip. Redan har t ex flyktingkrisen drivit upp frågan om hur dagens välfärdsstat ska kunna kombineras med öppenhet mot omvärlden. Efter 30-talskrisen kom en lång våg av långsiktighet och investeringar i infrastruktur; beslutet om tunnelbana togs t ex under brinnande krig 1941. Lönar det sig? Tänk bort tunnelbanan, vad hade Stockholm varit då? Även för företag lönar sig långsiktighet. Konsultföretaget AT Kearney konstaterade i en studie 2014 att företag med lite längre planeringshorisont levererar 6 gånger mer till sina ägare över tid.



Trend 3: Nya aktivister

Men politiken klarar inte att lösa allt, lika lite nu som förr. Därför spelar superentreprenörer och storbolag en växande roll i att investera i långsiktigt hållbara lösningar på de långsiktiga utmaningarna, samtidigt som miljardärerna lägger allt mer i olika fonder ämnade för uppgiften. Nyligen blev Facebooks Mark Zuckerberg pappa och deklarerade i samband med detta att han ska skänka bort 99 procent av sin förmögenhet under sin livstid. Därmed sällar han sig till en växande skara superrika entreprenörer som i samma anda som Nobel, Carnegie och Rockefeller försöker ge tillbaka. Eller som Andrew Carnegie konstaterade, att *"den som dör rik dör i vanära"*.

Men det handlar inte bara om välgörenhet utan i minst lika stor utsträckning om investeringar inom riskfyllda men viktiga områden som grön omställning och hälsovård, där även företagsledningarna i högre grad vågar ge ljumma investerare och analytiker fingret, som när Apples Tim Cook konstaterade *"It isn't about the bloody ROI"* när investerare klagade på multimiljardinvesteringar i solen.



Trend 4: Ny energi

Med ökade investeringar, fallande priser och en kraftigt ökad efterfrågan i utvecklingsländerna tar vi stora steg mot en soldriven ekonomi och gräver stora hål i energibolagens balansräkningar. City bank anser att energibolagen bör skriva ner sina tillgångar med 100 000 miljarder dollar som följd av fallande energipriser och ny teknologi.

Med dagens ökningstakt av installerad solel dröjer det bara 12 år innan vi har lika mycket installerad solelskapacitet som dagens totalt installerade elkapacitet. Och ännu har vi bara sett början på ”solifiering” av utvecklingsländerna. Men också andra och helt revolutionerande energikällor kan finnas i startgroparna. 2016 kan, om rykten och underhandsrapporter stämmer, innebära ett genombrott för LENR, i vardagslag kallad kall fusion.

Energimarknaderna verkar redan tagit höjd för detta i prissättningen på olja. Projektets chefsingenjör Fulvio Fabiani konstaterar i en intervju *”Jag har sett saker som ni aldrig skulle tro.”* Den som lever får se.



Trend 5: Ny framtid

Framtiden går i vågor och inte på många decennier har fler och mer optimistiska och spektakulära visioner för framtiden presenterats och varit på väg att realiseras. Det holländska projektet *Mars One* är kanske ett av de mest spektakulära, med ambitionen att etablera en koloni på Mars redan 2025. Hundratusentals människor har ansökt om att få delta i kolonisationen som innebär en enkelresa till Mars. Teslas och SpaceXs Elon Musk har ambitionen satt tio år längre bort men starar i gengäld redan 2016 en testbana för *Hyperloop*, ett magnetdrivet tåg med en topphastighet på 1200 km i timmen. På 30 minuter ska man kunna ta sig från Los Angeles till San Francisco till en kostnad av en bråkdel av en flygbiljett, att jämföra med drygt 5 timmar med bil och 1,25 timmar med flyg. Och tågen kan gå var 30 sekund med 24 passagerare per tåg.

Trend 6: Nytt ägande

Det nya ägandet är delandet. Dela taxi, bostad, bil, idéer. Och låna det som går, allt för att maximera komfort och flexibilitet till minimal kostnad och strul. För såväl företag som enskilda. Spara är den nya slösa. Med delningsekonomi och nya ideal växer också nya beteenden fram. Frågan är också vad som på sikt händer när bilar blir autonoma, har en egen kassa med bitcoins, tankar el när de behöver och kör iväg till verkstaden när de behöver service. Och när alla verktyg har personlig identitet och kan komma till dig, eller i varje fall se till att bli upphämtade och levererade. Vad händer med ägandet då?



Trend 7: Ny kontroll

Om industrisamhället handlade om att kontrollera det manuella arbetet och styra arbetares prestationer med vetenskaplig precision, så handlar det nu om att styra och mäta allt. En modern flygmotor har 5000 sensorer, och nu utrustas också människor med alltfler sensorer. Snart kan vi mäta allt från hälsa, rörelser och fysik till prestation och interaktion. Företagen som agerar på marknaden för att hjälpa kunder att optimera arbetsmiljö och kunskaps- och servicearbetares prestationer, tillfredsställelse och motivation, blir allt fler. Så även de som med analys av stora mängder data söker matcha medarbetare med arbetsgivare. Med människan som flygmotor blir allt mätbart, predicerbart och styrbart. Och med appar som *Dream:On* kan vi t o m styra våra egna drömmar.

Trend 8: Nya värderingar

Där drömmen förr handlade om frihet, upplevelser och korta gig växer nya värderingar fram hos de unga. De betonar trygghet framför frihet, sanningar framför tyckanden, långsiktiga engagemang framför korta engagemang, den lilla världen framför den stora. Och de driver föräldragenerationen till vansinne. Där gårdagens unga såg chefsjobb som ett av många alternativ och en spännande utmaning, ser dagens unga det som ett livslångt engagemang där de vill göra nytta, utveckla verksamhet, medarbetare och sig själva. Och de vill ha lön för mödan. På samma sätt som 30- och 40-talets krisår skapade nya ideal ser vi nu ett trendbrott när *Generation Ordning* tar över.



Frälsning

Trend 9: Ny enkelhet

I mitten 1800-talet flyttade Henry David Thoreau ut till en stuga vid sjön Walden och skrev en bok om enkelhet. På 20- och 30-talet predikade frisksportarna och hälsopionjärer som Arne Waerland ett enklare, sundare liv. Nu sker det igen; vi självfrälsning genom att städa upp i vår kropp, men också göra oss av med allt det skräp vi samlat på oss och bara behålla det som väcker lust och engagemang. Vi ska äta oss friska med riktig mat och äta blå mat för att bli lika gamla som dem som bor i klotets blå zoner. Och på New York Times litteraturlista har sedan en tid japanskan Marie Kondos bok ”*The life-changing magic of tidying up*” legat högt. Vägen till frälsning går genom att städa upp och att skaffa sig nya beteenden.

Trend 10: Ny överlevnad

Att lära sig överleva handlar inte längre så mycket om att bygga bunkrar fulla med mat och vapen som att lära sig hur man kan leva av det som finns i naturen och framför allt att överleva alla yttre intryck. Därför skaffar vi överlevnadsarmband, fyller färger i ifyllnadsböcker och går på stan med en flaska dyr buljong. Och stänger världen ute genom en barriär av hörlurar och digitala filter.



Om What's On

Detta är en sammanfattning av trendföreläsning What's On som hålls en gång om året, inför nästkommande år. Trendföreläsningen hålls av Mats Lindgren, VD Kairos Future och är resultatet av reserach och analys från Kairos Future.

Om Kairos Future

Kairos Future är ett internationellt konsult- och analysföretag som hjälper företag och organisationer att förstå och forma sin framtid. Genom trend- och omvärldsanalys, innovation och strategi, ger vi våra kunder de stora sammanhangen. Kairos Future grundades 1993, vårt huvudkontor finns i Stockholm, och vi har representanter och samarbetspartners över hela världen. Läs mer på www.kairosfuture.com

